

Kuruluşundan Günümüze Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi

Serap YILMAZ¹, Sezer ERER KAFA²

¹ Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, Bursa.

² Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, Bursa.

ÖZET

Bilimsel içerikli dergiler, batıda 17. yüzyılda yayımlanmaya başlamışsa da bizde ilk bilimsel dergi 19. yüzyılda yayımlanmıştır. Zamanla gelişen dergicilik anlayışı, çok çeşitli kurum/kuruluşa ait yayınların başlamasını sağlamıştır. Bu kurum/kuruluşlar içerisinde değerlendirilebilecek olan üniversitelerin tıp fakülteleri bünyesinde çıkarmış oldukları dergiler de zamanla çoğalmıştır. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi yayımlandığı ilk yıldan itibaren hiç sekteye uğramadan devam etmesi açısından tıp fakültesi dergileri arasında önemli bir yere sahiptir. Derginin 1974-2018 yılı arasında toplam 44 cilt, 141 sayısında 1614 adet makale bulunmaktadır. Bu 1614 makale içerisinde “*tıp tarihi, tıp etiği, tıbbi deontoloji*” alanları özelinde tarama yapılmış olup 44 yıllık arşivde bu alanlara ait toplam 17 adet makaleye ulaşılmıştır. Makalelerde, derginin ilk yayımlandığı günden bugüne ele alınan alanlar özelinde artış olup olmadığı incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda makale sayısında her ne kadar anlamlı bir artış bulunmuşsa da günümüzde uygulanan “*uluslararası bilimsel yayınları teşvik politikası*” ve “*akademik atama ve yükseltmelerde uluslararası yayın yapma politikası*” gibi nedenlerden ötürü derginin arşivinde ele alınan alanlar özelinde yoğun bir artış olmadığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi. Süreli yayınlar. Tıp yayıncılığı.

Journal of Uludag University Medical Faculty from Past to Today

ABSTRACT

Scientific publications have been published in the 17th century in the west, but the first scientific journal in our country was published in the 19th century. The journalism concept that developed over time has inducted the publications of various institutions / organizations. Over time, the journals in the medical faculties of universities have begun to increase. Uludag University Faculty of Medicine Journal has an important place among medical faculty magazines in terms of continuing without going through the field since the first year it was published. A total of 44 volumes, 141 articles and 1614 articles have been reached between the years 1974-2018. In these 1614 articles, “*medical history, medical ethics, medical deontology*” fields were examined and a total of 17 articles of these fields were reached in the archive of 44 years. It has been examined whether there has been an increase in the areas handled in the present day from the first publication of the magazine. As a result of the studies carried out it is considered that there is not an intense increase in the fields covered in the archive of the magazine due to the reasons such as “*the promotion policy of international scientific publications*” and “*the policy of international publication in academic assignments and upgrades*” applied today.

Key Words: Journal of Uludag University Medical Faculty. Periodicals. Medical publication.

Tarihsel süreçte dergicilik, gazetecilikten farklılaşarak ortaya çıkmıştır. Bilimsel içerikli dergicilik Batı’da kendini 17. yüzyılda göstermiş olsa da bu durum ülkemizde Batı’dan iki yüz yıl sonra yani 19. yüzyıla tarihlenmektedir. Ülkemizde yayımlanan ilk dergiler

bilimsel nitelikli olmuşlardır. Türk basımında ilk dergi, 25 Mart 1849 tarihinde basılan ve 28 sayı yayımlanan *Vekayi-i Tıbbiye*, aynı zamanda ilk tıp dergisidir. Ardından yayımlanan ikinci dergi ise 1871 tarihinde basılmış olan *Ceride-i Tıbbiye-i Askeriye*’dir. Türk tıp basımında 1884-1927 tarihleri arasında sağlık / tıp ile ilgili pek çok dergi yayımlanmıştır¹⁻⁵.

Ülkemizde çeşitli kurum/kuruluşlara bağlı olarak yayımlanan tıp dergileri bulunmaktadır. Sağlık Bakanlığı, Tabip Odası, uzmanlık alanlarına ait özel dergiler yanında bir de üniversitelerin tıp fakülteleri adına çıkmakta olan dergiler bulunmaktadır. Tıp fakülteleri bünyesinde çıkartılan dergiler, gerek akademisyenler

Geliş Tarihi: 08 Ağustos 2018
Kabul Tarihi: 17 Ekim 2018

Dr. Sezer ERER KAFA
Bursa Uludağ Üniversitesi
Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı,
BURSA
Tel.: 0 224 295 39 60
E-posta: sezer@uludag.edu.tr

için gerekse de öğrencilerin bilimsel araştırmalarını yayınlamalarında önemli bir yere sahiptir. Ülkemizde tıp fakültesi bünyesinde çıkarılmakta olan tıp dergiler Acta Medica Alanya (Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi), Acta Medica Journal (Hacettepe Medical Journal), Ahi Evran Tıp Dergisi, Akdeniz Tıp Dergisi, Ankara Tıp Fakültesi Mecmuası, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi (Ankara Medical Journal), Atatürk Üniversitesi Tıp Dergisi, Balıkesir Medical Journal, Batı Karadeniz Tıp Dergisi (Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi), Cerrahpaşa Tıp Dergisi, Cumhuriyet Medical Journal, Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, Dicle Tıp Dergisi, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, Ege Tıp Dergisi, Erciyes Tıp Dergisi, Fırat Tıp Dergisi, Gaziantep Tıp Dergisi, Gazi Medical Journal, Gazi-osmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, Gülhane Tıp Dergisi, Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Dergisi, Kafkas Tıp Bilimleri Dergisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Tıp Fakültesi Dergisi, Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, Medeniyet Medical Journal, Muğla Sıtkı Koçman Tıp Dergisi, Namık Kemal Tıp Dergisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, Osmangazi Tıp Dergisi, Pamukkale Tıp Dergisi, Sakarya Tıp Dergisi, Selçuk Tıp Dergisi, Süleyman Demirel Tıp Fakültesi Dergisi, Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, Turgut Özal Tıp Merkezi Dergisi (İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi), Van Tıp Dergisi ve Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi olup günümüzde tıp fakültelerine ait toplam 42 dergi bulunmaktadır.

Bu araştırmada, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi'nin tarihsel gelişimi ile 1974-2018 yılları arasındaki makale çeşitliliği irdelenerek "Tıp Tarihi, Tıp Etiği, Tıbbi Deontoloji" alanlarına ait makalelerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem

Bu çalışmada, yayınlandığı ilk günden itibaren hiç sekteye uğramadan devam eden "Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi"nin 44 yıllık makale arşivi incelenmiştir.

Derginin 1974-2000 yılları arası arşivi Uludağ Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nden, 2001-2018 yılları arası ise internet sayfasından (dergipark.gov.tr/uutfd) taranmıştır. Dergi, 1974-1979 yılları arasında dörder sayı basılmakta iken 1980 yılı itibari ile her ciltte üçer sayı olarak yayınlanmaya devam etmiştir. Buna göre derginin 44 yıllık arşivi içerisinde ulaşılan 1614 makale değerlendirmeye alınmıştır. Dergi arşivinde incelenen makaleler özgün araştırmalar, olgu bildirimleri,

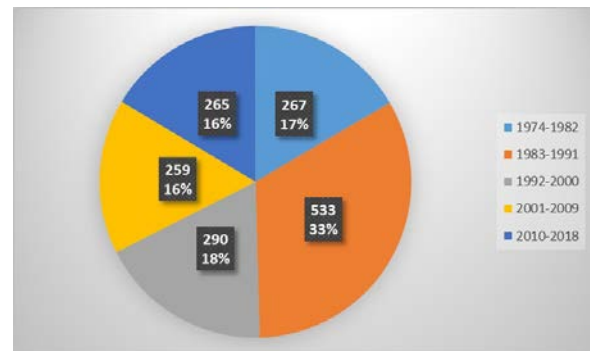
derleme ve diğer (kısa bildirimler, tarama yazıları, türü belirtilmemiş olanlar) olarak dört grupta toplanmıştır. Supplementum yazıları ve 1974 yılı açılış sayısında bulunan yazılar değerlendirmeye alınmamıştır. Dergi arşivinde bulunan 1614 makale "Tıp Tarihi, Tıp Etiği, Tıbbi Deontoloji" alanları özelinde ayrıca taranmış olup, makalelerin sadece özetleri okunmuş, özetten makalenin hangi alana ait olduğu anlaşılmadığı takdirde makalenin içeriğine de bakılmıştır.

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi beş dönemde (1974-1982, 1983-1991, 1992-2000, 2001-2009, 2010-2018) ayrı ayrı ele alınmıştır. Dergide 1979 yılı da dâhil olmak üzere herhangi bir makale türü ayrımı yapılmamış olduğu için 1980 yılı itibari ile makaleler türlere göre ayrılarak incelenmiştir. Dergi arşivinde bulunan toplam 1614 makale içinde yer alan "tıp tarihi, tıp etiği, tıbbi deontoloji" konularına ait makalelerin Ki-kare trend analizleri, Epi Info 7 kullanılarak yapılmıştır.

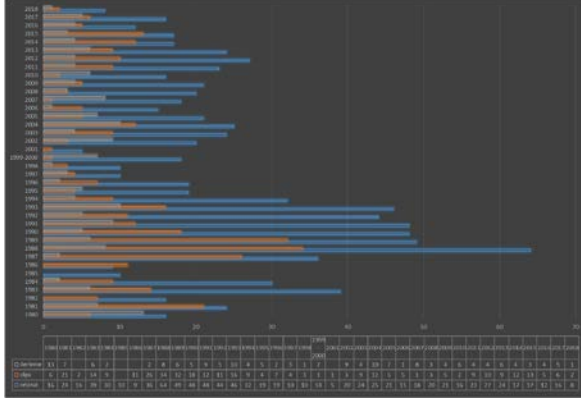
Bulgular

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisinin, yayımlanmış olduğu ilk günden beri hiç sekteye uğramadan devamlılığını sağladığı gözlenmiştir. Derginin 1974 yılının Mayıs ayındaki ilk sayısı "Açılış-Özel sayı" olarak çıkmıştır. Bu sayıda yeni kurulan fakülte ile ilgili yazılar bulunmaktadır. Bilimsel içerikli olarak ilk sayısı 1974 yılının Eylül ayında, bir ciltte dört sayı olarak yayımlanmıştır. Daha sonraki yıllarda da yılda dörder sayı olarak çıkmaya devam eden dergi, 1980 yılı itibari ile ise yılda üçer sayı olarak varlığını sürdürmektedir. Buna göre yayımlandığı ilk günden bu güne toplam 44 cilt ve 141 sayı bulunmaktadır.

Dergi arşivinin 44 yıllık incelenmesi sonucunda 1614 adet makaleye ulaşılmıştır. Makalelerin yıllara göre dağılımları Şekil.1'de verilmiştir. Ayrıca 1980'den itibaren makale türü ayrımı yapılmaya başlandığı için, 1980-2018 yılları arasındaki makaleler (1451 makale) türlerine göre (orijinal, olgu, derleme) Şekil 2'de verilmiştir.

Şekil 1.
Yıllara göre makale dağılımı

Şekil 2.
Makale türlerine göre dağılım (1980-2018)

Derginin 1974-1976 yılı aralığında makale türü ayrımı bulunmamaktadır. Ancak 1977 yılı itibari ile “*Supplementum*” yazılarının eklenmeye başladığı görülmektedir. İlk olarak makale türü ayrımına ise 1980 yılında gidilmiş, bu tarihten itibaren devamlı olarak varlığını koruyan makale türleri “*orijinal araştırmalar, olgu bildirimleri, derleme*” iken her sayıda olmamak kaydıyla bazı sayılarda “*tıp tarihi, kısa bildirimler, tarama yazıları, deneysel araştırmalar, klinik araştırmalar*” başlıkları da görülmektedir. Buna göre; dergide yer alan makaleler, özgün araştırmalar, olgu bildirimleri, derleme ve diğer olmak üzere dört gruba ayrılarak incelenmiştir. Toplam 1614 makalenin 916 adedini özgün araştırma, 178 adedini derleme, 357 adedini olgu bildirimleri ve 163 adedini ise diğer (kısa bildirimler, tarama yazıları, türü belirtilmemiş olanlar) başlığı altında gruplandırılanlardan oluşturmaktadır.

“*Tıp tarihi, tıp etiği ve tıbbi deontoloji*” alanları özelinde yazılmış olan makalelerin derginin açılışından günümüze kadar gelinen süreçte artmış olduğu öngörülmüş ve Ki-kare trend analizine göre anlamlı bir sonuca ulaşılmıştır ($p=0,02929$). Bununla birlikte 1974-1982 yılında 3 adet alan içi makale yazılmış olduğu görülmekte iken daha sonra düşüş gösterdiği ve günümüze yaklaştıkça alan içi makale yazımlarında artış olduğu gözlenmiştir (Tablo I).

Tablo I: Alan yazılarının yıllara göre artışı

Yıllar	Alan ile ilgili makaleler	Alan dışı makaleler	Göreceli Olasılıklar (ODDS) Oranı
1974-1982	3	264	1,000
1983-1991	2	531	0,331
1992-2000	1	289	0,304
2001-2009	5	254	1,732
2010-2018	6	259	2,039

Derginin 1974-2018 yıl aralığında yayımlanmış olan alan içi 17 adet makalenin yazar(lar)ı, türü, yılı, başlığı ayrıntılı olarak Tablo II’de verilmiştir. Ele alınan alanlar özelindeki bu 17 adet makaleden 1993 yılı 20.

cilt sayı 1’de var olan iki adet makale, içindekiler sayfasında türü belirtilmeksizin (***) olarak gösterilmiştir.

Tablo II: Yıllara göre alan ile ilgili makaleler

Makale Adı	Yazarı	Yazarlık	Türü	Yılı	Cilt/Sayı
Medikal Deontoloji’nin Anlamı ve Modern Tıp Açısından Önemi	Ayşegül Demirhan Erdemir	Alan içi	Derleme	1980	7 / 1-2
19. Yüzyıldan Kalan Anonim Bir Reçete Kitabı ve Bazı Örnekler	Ayşegül Demirhan Erdemir	Alan içi	Tıp Tarihi	1981	8 / 2
Sultan III. Mustafa Dönemine Ait Orijinal Bir Saray Tıp Defteri ve Bazı Sonuçları	Ayşegül Demirhan Erdemir	Alan içi	Tıp Tarihi	1981	8 / 3
Aile Planlaması ve Tıbbi Deontoloji Açısından Önemi	Nermin Ersoy	Alan içi	Derleme	1987	14 / 3
Sağlık Hizmetlerinin Bedeli ve Sağlık Sigortası	Yıldırım Aktuna	Alan dışı	***	1993	20 / 1
Sağlık Alanında Gerçekleştirilmek İstene Yeni Yasal Düzenlemeler	Hamdi AYTEKİN	Alan dışı	***	1993	20 / 1
Tıp Eğitiminde Dil: I Önemi, Gelişmesi ve Geleceği	N. Şimşek Cankur	Alan dışı	Derleme	2002	28 / 1
Tıp Eğitiminde dil: II Eğitim Dilinde Türkçenin Yeri ve Geleceği	N. Şimşek Cankur	Alan dışı	Derleme	2002	28 / 1
Hasta – Hekim İlişkisi Kavramı	Elif Atıcı	Alan içi	Derleme	2007	33 / 1
Hasta – Hekim İlişkisini Etkileyen Unsurlar	Elif Atıcı	Alan içi	Derleme	2007	33 / 2
Türk Kadınının Tıp Eğitimine Başlama Süreci ve İstanbul Darülfünü’nu Tıp Fakültesi’nden Mezun Olan İlk Kadın Hekimler	Elif Atıcı, Sezer Erer	Alan içi	Derleme	2009	35 / 2
Klinik Araştırmalar Hakkında Yönetmelik Üzerine	Elif Atıcı	Alan içi	Derleme	2009	35 / 3
Selçuklu ve Osmanlılarda Müzikle Tedavi Yapılan Hastaneler	Sezer Erer Elif Atıcı	Alan içi	Derleme	2010	36 / 1
Sağlık Hizmetlerinde Sorumluluğun Paylaşılması	Sezer Erer	Alan içi	Derleme	2010	36 / 1
İleri Yaşlı Kalça Kırıklı Hastalarda Aydınlatılmış Onam ve Yeterlilik Sorunu	Namik Şahin, Teoman Atıcı, Elif Atıcı	Multidisipliner	Olgu Bildirimi	2011	37 / 1
Tıp Fakültesi’nden Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi’ne: Kuruluş Öyküsü	Teoman Atıcı, Elif Atıcı	Multidisipliner	Özgün Araştırma	2013	39 / 1
Türk Histoloji Tarihinde Prof. Dr. Şermin Paker ve Histolojiye Katkıları	Güler Kayabaşlı, Sezer Erer Kafa	Alan içi	Özgün Araştırma	2018	44 / 1

Derginin yıllar içerisinde geçirmiş olduğu şekilsel değişimine bakıldığında ise, 1974 yılı ilk sayısı kapağında yeşil ve mavi şeritler içerisinde “*TIP FAKÜLTESİ DERGİSİ*” şeklinde bir tasarım görülmektedir (Şekil 3). Aynı yıl özel açılış sayısı olarak çıkan ilk kitapçığın ise kapağının orta kısmında fakülte fotoğrafı bulunmakta ve kapağın üst ve alt kısımlarında üçer adet turuncu şerit bulunmakta olup üstte

bulunan ikinci şerit içerisinde beyaz harflerle “*TIP FAKÜLTESİ DERGİSİ*” yazısı bulunmaktadır (Şekil 4). Derginin 1983 yılında isminin değişmesi ile birlikte dergi kapağında da değişim görülmüştür. Kapakta yine yeşil ve mavi renkten oluşan iç içe geçmiş boylamasına şeritler görülmektedir. Şeritlerin iç kısmında sol üst köşede Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi amblemi yerleştirilmiştir. Kapağın tam merkez noktasında ise “*Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*” yazmaktadır (Şekil 5). Derginin kapağı 1993 yılında tekrar değişmiş, bu defa boylamasına iki şerit halinde beyaz ve açık mavi renkten oluştuğu ve kapağın sol alt köşesinde büyükçe bir formda fakültenin ambleminin yer aldığı görülmektedir. Kapağın sağ kısmında kalan açık mavi şeritte ise derginin adı yazmaktadır (Şekil 6). Derginin 1999 yılına ait 3 sayı ve 2000 yılına ait 2 sayı tek bir ciltte basılmıştır (Şekil 7). Kapak tasarımındaki son değişim ise 2002 yılından itibaren tam renkli olarak verilmeye başlanmıştır (Şekil 8). Derginin 2008 yılından itibaren kapak sayfasında “*Yayın Kurulu*”nun ve dergide yer alan makalelerin başlıklarının yer aldığı görülmüştür (Şekil 9). Derginin adı 1974-1983 yılı arasında sadece Türkçe olarak görülmekte iken 1984 yılı itibari ile İngilizce versiyonu (*Journal of Uludağ University Medical Faculty*) da verilmeye başlamıştır. Dergide gözlemlenen dış kapakta değişim içindikiler sayfasında da görülmektedir. Buna göre; 1974-1979 yılı aralığında “*İçindikiler*” sayfasının sadece “*Türkçe*” olarak verildiği görülmekte iken 1980-1992 arasında “*İçindikiler*” kısmının hem “*Türkçe*” hem de “*İngilizce*” olarak verildiği, ancak 1993 itibari ile yine sadece “*Türkçe*” olarak verildiği görülmektedir.

Şekil 3.
Derginin ilk sayısı (1974)

Şekil 4.
Dergi Özel-Açılış Sayısı (1974)

Şekil 5.
Derginin 1983 yılı kapağı

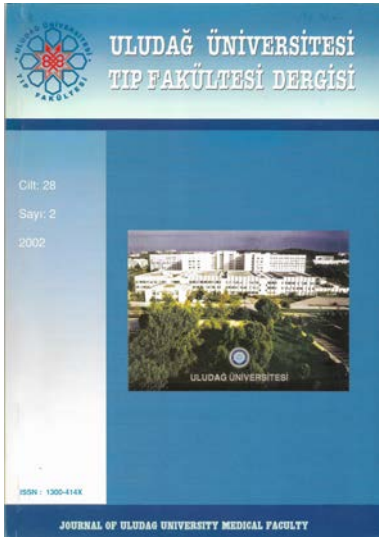

Şekil 6.
Derginin 1993 yılı kapağı

Şekil 7.
Derginin 1999/2000 yılı sayısı

Şekil 8.
Derginin 2002 yılı kapağı

Şekil 9.
Derginin 2008 yılı kapağı

Derginin 44 yıllık varlığı sürecince gerek dergi sahibi gerek yayın komisyonu gerekse de derginin basımının gerçekleştirildiği basımevi değişiklik göstermiştir.

İçeriğini yoğun olarak klinik araştırmalar, deney araştırmaları ve olgu sunumları oluşturmakta olup sadece üniversite bünyesindeki öğretim üyeleri ve öğrencileri tarafından değil diğer üniversiteler tarafından da öğretim üyelerinin çalışmaları ile varlığını sürdürmeye devam etmekte olan dergi, ULAKBİM Türk Tıp Dizini tarafından 2002 yılı itibari ile indekslenmeye ve 2011 yılından itibaren ise elektronik makale takip sistemini kullanmaya ve Nisan 2018 yılından itibaren de Dergi Park'ta yer almaya başlamıştır.

Tartışma ve Sonuç

Ülkemizde tıp fakültesine sahip olan birçok üniversitenin kendine ait dergisi bulunmaktadır. Bunlardan biri olan Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi ele alındığında bu tür dergilerin çok çeşitli bilimsel konuları yayınlama ve paylaşması açısından oldukça büyük bir önemi bulunmaktadır. Tıp fakülteleri dergilerinde tek bir branş üzerinden gidilmiyor olması da birçok alana ait bilgi edinimini sağlamakta, farklı bakış açıları sunmakta ve bu açıdan da önem taşımaktadır.

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi yayınlandığı ilk günden itibaren hiç sekteye uğramamış olması açısından tıp fakültesi dergileri arasında önemli bir yer edinmektedir. Daha önce yapılan çalışmalara bakıldığında tıp ile ilgili dergiler kapsamında çeşitli analizler yapıldığı görülmektedir. Örneğin Atıcı ve Erer Kafa'nın³ Türkiye'de yayınlanan ilk tıp etiği dergisini incelemiş oldukları gözlemlenirken Arda ve Kutlay⁶ ile Arda ve Kayı Cangır⁷ ise Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası'nı incelemişlerdir. Atıcı ve Erer Kafa'nın, derginin tarihsel gelişimi ve alana katkılarını analiz ettikleri görülürken, Arda ve Kutlay⁶ ile Arda ve Kayı Cangır'ın⁷ çalışmalarında ise mecmuada yayınlanan makalelerin türlerine, yazar sayılarına, disiplinler arası çalışmalara göre dağılımları verilmiştir. Bu çalışmanın özelliği ise diğer üç çalışmadan farklı olarak Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi kapsamında yayınlanmış olan tıp tarihi, tıp etiği ve tıbbi deontoloji alanları özelindeki makalelerin analiz edilmesidir.

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi'nin 44 yıllık gelişim süreci incelendiğinde 1614 makale içerisinde toplam 17 adet alan içi makaleye ulaşılmış ve incelenmiştir. Buna göre derginin ilk yıllarından itibaren günümüze gelen süreçte alan içi makalelerin artmış olduğu öngörülmüş ve Ki-kare trend analizine göre de sonuç anlamlı çıkmıştır. Derginin 2001 yılından önce toplamda 6 adet alan içi makale yayınlandığı görülmektedir. Bu sayının az olmasının sebebi olarak 1980 öncesi Uludağ Üniversitesi'nde alana ait bir kürsü bulunmuyor olması ve 1980 yılında ise Prof. Dr.

Ayşegül Demirhan Erdemir'in Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Deontoloji kürsüsüne atanmış olmasından sonra yayınların yapılmaya başlandığı düşünülebilir. Bu oranın 2001 yılı sonrasında 11'e yükseldiği görülmektedir. Bu artış anabilim dalında 2001 yılından itibaren doktora programının açılması ve öğrenci alınmaya başlanmasından kaynaklı olarak düşünülebilir. Sayıda çok büyük bir artış olmama sebebi olarak hem de günümüzde akademik yükselme kriterlerinde Science Citation Index (SCI) ya da Science Citation Index-Expanded (SCI-E)'de indekslenen dergilerdeki yayınların önem taşıması olarak düşünülmektedir. Aynı zamanda ülkemizde bilim insanları yapmış oldukları bilimsel çalışmalarının impakt katsayıları daha yüksek olan dergilerde yayınlamaya çalışmaktadır. Çünkü impakt katsayısı Institute for Scientific Information (ISI)'in Science Citation Index-Expanded (SCI-E) için dergi değerlendirilmesinde, gerek kütüphanelerin gerekse bilim insanlarının dergi seçimlerinde önemli bir kriter olarak görülmektedir⁸. Ancak gerek üniversite öğretim üye ve eleman sayısı gerekse de anabilim/bilim dallarının sayıları düşünüldüğünde bu sayının çok da az olmadığı sonucuna varılabilir.

Ülkemizde uygulanan “uluslararası bilimsel yayınları teşvik politikası” ve “akademik atama ve yükseltmelerde uluslararası yayın yapma politikası” ulusal süreli yayınları olumsuz etkileyebilmektedir⁹. Dolayısıyla Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi dergisinde ele alınan alanlar özelinde yoğun bir artış olmama sebebi olarak da bilimsel niteliklerin ve atama kriterlerinin belirlenmesinde bu tarz ölçütlerin olmasından ötürü yazarların daha çok indeksli dergilere yönelmiş olması olarak düşünülmektedir. Buna ek olarak alana ait yazıların klinik, fakülte veya farklı alan dergilerinde “derleme” olarak ele alınması da bu tür dergilere makale gönderiminin kısıtladığını düşündürmektedir.

Bu çalışmanın sonucunda anlaşılmaktadır ki; günümüzde yaygın olan uluslararası yayın yapma teşviki

ve atama kriterlerinden ötürü ulusal dergilerde yayın yapmak geri planda kalabilmektedir. Ulusal dergilere de en az uluslararası dergiler kadar önem verildiği takdirde bilim insanlarının çalışmalarını, bir yarış meydanına değil, bilim toplumuna kriter kaygısı taşımaksızın ulaştıracak olduğu düşünülmektedir.

Kaynaklar

1. Yapar Gönenç, A. Türkiye’de Dergiciliğin Tarihsel Gelişimi, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 2007;29(1):63-78.
2. Tonta, Y. Al, U. Türkçe Dergilerde Yayımlanan Makaleler Üzerine Bir İnceleme, Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumu Bildirileri, 24-26 Ekim 2007, Ankara: Hacettepe Üniversitesi; 2007. 185-192.
3. Atıcı, E. Erer Kafa, S. Türkiye’de İlk “Tıp Etiği” Dergisi: 1993-2017, Türkiye Klinikleri J Med Ethics 2017;25(3):93-102.
4. Dinç, G. Mekteb-i Tıbbiye Matbaası’nda Basılan Arap Harfli Türkçe Yayınlar Aracılığı ile Tıbbiye’nin Yayın Faaliyetleri Üzerine Bir Değerlendirme (1844-1928) (Doktora Tezi). İstanbul, İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2003.
5. Akçiçek, E. Kayar, R. İzmir’de Yayımlanan Tıp Dergilerinin Tarihçesi I. Yayımlanması Sona Ermiş Dergiler, SSK Tepecik Hast Derg 1992;2(1):81-84.
6. Arda, B. Kutlay, N. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası (1947-1996). Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası 1997;50(2):61-66.
7. Arda, B. Kayı Cangır, A. 1961-1981 Yılları Arasında Ülkemizin Üniversiter Ortamı ve Bu Dönemde A.Ü.T.F Mecmuası, Ankara Tıp Mecmuası (The Journal of the Faculty of Medicine) 1995;48:55-64.
8. Sipahi, OR. Makale Yayımlama Sürecinde Dergi Seçimi, ANKEM Derg 2011;25(Ek 2):229-232.
9. Binici, K. Tıp ve Sağlık Bilimleri Alanında Türkiye’de Yayımlanan Akademik Süreli Yayınlar Niteliği Etkileyen Nedenler ve Kaliteyi Yükseltme (Yüksek Lisans Tezi), Ankara, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.